

Raport de activitate 2019

MISIUNE

Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă (Departamentul) a fost înființat prin Hotărârea Guvernului nr. 313 din 11 mai 2017. Departamentul funcționează în cadrul aparatului de lucru al Guvernului, în subordinea prim-ministrului, coordonat de consilierul de stat László Borbély. Departamentul este finanțat de la bugetul de stat prin bugetul Secretariatului General al Guvernului, având următoarele funcții:

- **coordonare** activități de implementare rezultate din setul de 17 obiective de dezvoltare durabilă ale *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă*, adoptată de Adunarea Generală a ONU în 2015 și susținută prin *Declarația comună a celor două camere ale Parlamentului României* din aprilie 2016;
- **planificare și integrare a datelor** și informațiilor comunicate de către instituțiile cu atribuții în domeniu, în vederea formulării propunerilor de măsuri de eficientizare a proceselor/documentelor elaborate de către autoritățile administrației publice;
- **raportare** către Guvern asupra elaborării/implementării setului de măsuri pentru dezvoltare durabilă la nivel național și de coordonare a activităților de localizare și prioritizare a țărilor și obiectivelor specifice, elaborate de către autoritățile administrației publice;
- **monitorizare** a indicatorilor specifici adaptați la condițiile României, cu privire la eventuale decalaje și asupra măsurilor de remediere a acestora;
- **formulare propuneri** de ajustare a obiectivelor-țintă pe plan național și a termenelor de execuție, precum și de identificare de noi indicatori necesari în funcție atât de situația reală, cât și *de facto* constatată de prevederile directivelor Uniunii Europene în materie, adaptate pe parcurs;
- **reprezentare** a Departamentului în raporturile cu ministerele, autoritățile administrației publice, precum și în raporturile cu persoanele fizice și juridice române și străine.

OBIECTIVE

În urma analizei situației, la înființare, pentru realizarea misiunii sale, în limitele mandatului, Departamentul și-a stabilit următoarele obiective:

- revizuirea *Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă. Orizonturi 2013-2020-2030*;
- crearea cadrului instituțional pentru implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă;
- stabilirea priorităților, identificarea proiectelor de dezvoltare durabilă din domenii diferite, respectiv a surselor de finanțare și evidențierea acestora în bugetul național;
- elaborarea noului set de indicatori naționali;
- promovare și conștientizarea publicului prin organizarea de întâlniri la nivel național și regional, cu participarea actorilor implicați în implementarea Strategiei;
- monitorizarea implementării strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României;
- participare activă la procesul global și regional de implementare al *Agendei 2030*, acumularea de cunoștințe și promovarea imaginii României, prin participarea în activitatea organizațiilor de profil.

ACȚIUNI 2017-2019

1. Revizuirea strategiei naționale pentru dezvoltare durabilă

În urma analizei efectuate, din punct de vedere al transpunerii obiectivelor de dezvoltare durabilă stabilite în cadrul Agendei 2030, s-a identificat ca fiind prioritară revizuirea *Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă. Orizonturi 2013-2020*, adoptată în 2008. Proiectul de revizuire s-a desfășurat în perioada septembrie 2017 - noiembrie 2018, având următoarele etape:

Pregătire

Departamentul a organizat întâlniri cu actorii implicați în procesul de implementare și monitorizare a Strategiei, în sensul consultării acestora privind fundamentarea propunerii de revizuire. S-a înființat *Grupul de redactare* pentru revizuirea Strategiei, format din reprezentanți ai ministerelor și personalități din diferite domenii. S-a solicitat tuturor ministerelor situația la zi privind implementarea Strategiei adoptate în anul 2008, respectiv propunerile de revizuire din perspectiva obiectivelor stabilite prin *Agenda 2030*.

Consultare publică la nivel național și regional

Revizuirea s-a lansat în mod oficial în cadrul Conferinței naționale din data de 14 noiembrie 2017, cu participarea unor personalități politice, reprezentanți ai instituțiilor statului, ai mediului academic, ai mediului de afaceri, reprezentanți ai societății civile și organizațiilor de tineret. Pentru o consultare cât mai largă a publicului, Departamentul a organizat 8 dezbateri publice regionale, și alte 6 întâlniri naționale cu reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, ai mediului academic și de cercetare, ai asociațiilor și confederațiilor patronale, asociațiilor și uniunilor profesionale, mediului de afaceri, băncilor, camerelor de comerț și industrie, ONG-urilor și societății civile, cu o participare de aprox. 1200 de persoane. De asemenea, proiectul noii strategii a fost prezentat Subcomisiei de Dezvoltare Durabilă din cadrul Camerei Deputaților.

Aprobare

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 (SNDDR 2030) a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 877/09.11.2018, după ce a primit aviz favorabil și din partea Comitetului special constituit privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe și din partea Comitetului interministerial pentru coordonarea integrării domeniului protecției mediului în politicile și strategiile sectoriale la nivel național.

2. Crearea cadrului instituțional pentru implementarea Strategiei

SNDDR 2030 prevede măsurile necesare pentru consolidarea cadrului instituțional necesar implementării. Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 272/08.05.2019, s-a constituit **Comitetul Interdepartamental pentru Dezvoltare Durabilă**, sub președinția prim-ministrului, având în componența sa membri ai guvernului. Acesta urmărește integrarea principiilor și obiectivelor privind dezvoltarea durabilă în cadrul tuturor politicilor naționale, programelor, planurilor și strategiilor, aprobă planul de acțiune și raportarea anuală către Parlament a stadiului de implementare a Strategiei. Secretariatul Comitetului este asigurat de către Departament. Prima ședință a Comitetului a avut loc în 25.06.2019.

Departamentul a inițiat crearea **nucleelor pentru dezvoltare durabilă** la nivelul autorităților publice centrale, cu atribuții în domeniul dezvoltării durabile, formate din experți care să urmărească atât implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă ce țin de domeniul de activitate al instituției, cât și să reprezinte punți de legătură între fiecare instituție, Institutul Național de Statistică și Departament. Acțiunea este în desfășurare.

Este de menționat în acest context și faptul, că urmare a demersurilor Departamentului, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a inclus în nomenclatorul meseriilor poziția de *expert în dezvoltare durabilă* – cod COR 242232.

Pentru a asigura participarea constantă a reprezentanților mediului academic, cercetării și societății civile, cu scopul de a urmări efectele politicilor din domeniul dezvoltării durabile, de a iniția și elabora documente programatice și metodologii pentru implementarea Strategiei, aceasta prevede crearea **Consiliului Consultativ pentru Dezvoltare Durabilă**. Proiectul actului normativ de înființare este elaborat.

SNDDR 2030 prevede și facilitarea înființării unei **Coaliții pentru dezvoltare durabilă** formată din reprezentanți ai societății civile, tineret, organizații neguvernamentale, sectorul privat, autorități locale, sindicate, patronate, institute de cercetare-dezvoltare și inovare, mediul academic, mass media, culte religioase, fermieri, vârstnici etc. Acțiunea este în desfășurare.

3. Stabilirea priorităților, identificarea proiectelor de dezvoltare durabilă din domenii diferite, respectiv a surselor de finanțare și evidențierea acestora în bugetul național

Pentru implementarea și pregătirea monitorizării SNDDR 2030, Departamentul a inițiat proiectul de finanțare *”România durabilă” - Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României*. Proiect aprobat în cadrul Programului Operațional de Capacitate Administrativă, în implementare până în iulie 2022, SIPOCA 613/127545 prevede elaborarea Planului de acțiune aferent SNDDR 2030, elaborarea noului set de indicatori naționali, agregarea datelor printr-un instrument informatic, instruirea personalului nucleelor de dezvoltare durabilă, măsurarea percepției cetățenilor în cea ce privește acțiunile Guvernului întreprinse pentru implementarea SNDDR 2030, elaborarea Codului Român de Sustenabilitate (ghid pentru furnizarea voluntară a informațiilor privind măsurile luate de companii legat de impactul activității asupra aspectelor de mediu, sociale și economice).

Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei

Se află în desfășurare constituirea *grupului de lucru* pentru elaborarea *Planului de acțiune* pentru materializarea obiectivelor din Strategie (au avut loc întâlniri preliminare cu reprezentanții ministerelor). La elaborarea *Planului de acțiune* se va ține cont și de propunerile transmise de toate organizațiile implicate în faza de consultare și dezbateră publică a Strategiei.

Bugetare

Pentru o mai bună corelare a politicilor sectoriale și bugetare, Departamentul are în derulare proiectul *„Strengthening Institutional Mechanisms to deliver on the SDGs in Romania including linking policy planning and budgeting to support their implementation”*, cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Prima misiune a OCDE în România s-a desfășurat în perioada 7-11 octombrie 2019, în cadrul căreia au fost consultate direcții din cadrul SGG, 10 ministere, Curtea de Conturi a României, Institutul Național de Statistică, Banca Mondială, mediul academic, ONG-uri.

4. Elaborarea noului set de indicatori naționali pentru dezvoltare durabilă

Există un parteneriat cu Institutul Național de Statistică pentru stabilirea indicatorilor naționali de dezvoltare durabilă și a mecanismului de monitorizare a procesului de implementare al Strategiei, în cadrul proiectului SIPOCA 613/127545.

5. Promovare și conștientizarea publicului

Pentru conștientizarea publicului privind importanța implicării tuturor actorilor în implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, Departamentul a organizat împreună cu parteneri mai multe întâlniri, dezbateri, workshopuri privind teme de interes (industria modei, risipa alimentară, securitatea alimentară, industria sustenabilă etc.), cu participarea reprezentanților instituțiilor guvernamentale, autorităților locale, mediului academic și de cercetare, mediului de afaceri, societății civile, tineretului etc.

În cadrul **Programului educativ**, Departamentul a organizat două concursuri pentru liceeni, a pus la dispoziția cadrelor didactice ghidul UNESCO în limba română pentru înlesnirea predării obiectivelor de dezvoltare durabilă. Tot în acest context, a organizat *Conferința națională privind educația pentru dezvoltare durabilă* în 28 mai 2019, la Cluj Napoca, cu participarea mediului academic. În cadrul acesteia a prezentat și rezultatele analizei realizate de Departament în baza Chestionarului transmis la cele 93 de instituții de învățământ superior acreditate pentru furnizarea de informații cu privire la existența/inexistența specializării de dezvoltare durabilă în cadrul programelor de învățământ dezvoltate de acestea.

6. Participarea României la procesul internațional de implementare al Agendei 2030

De la înființare, Departamentul a depus eforturi considerabile pentru a oferi vizibilitate acțiunilor interne de implementare ale Agendei 2030 și pentru a participa în mod activ la procesele de la nivel global și regional. Datorită acestor eforturi, România este considerată azi hub regional în domeniul dezvoltării durabile. Amintim câteva acțiuni concrete.

Nivel global

ONU - Raportul Național Voluntar al României

Departamentul a colaborat cu Comitetul interministerial pentru coordonarea integrării domeniului protecției mediului în politicile și strategiile sectoriale la nivel național la elaborarea *Raportului Național Voluntar* și a fost reprezentat în delegația României în iulie 2018, la prezentarea acestuia în cadrul Forumului Politic la Nivel Înalt (HLPF) privind Dezvoltarea Durabilă, care reprezintă cea mai importantă platformă a ONU în domeniul dezvoltării durabile. HLPF asigură leadership-ul politic și orientări și examinează progresele în implementarea Agendei 2030, a angajamentelor țărilor în domeniul dezvoltării durabile și răspunde provocărilor noi și emergente în sfera dezvoltării durabile la nivel global.

ONU - HLPF 2019

În marja HLPF din iulie 2019, România a organizat, prin Departament, în parteneriat cu Islanda și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) **evenimentul conex la nivel înalt**: „*Governance for the SDGs: learning from country experiences and defining an agenda for the future*”. La eveniment au fost vorbitori, printre altele, prim-ministrul Islandei, fostul prim-ministru al Noii Zeelande, ministrul dezvoltării regionale din Republica Cehă, secretarul general al Consiliului pentru dezvoltare durabilă al Finlandei, comisarul pentru Agenda 2030 al Spaniei. Din partea României, domnul consilier de stat László Borbély, coordonator al Departamentului, a prezentat realizările țării noastre la nivel național în cea ce privește implementarea Agendei 2030, rezultatele din perioada Președinției României la Consiliul Uniunii Europene, amintind în cea ce privește implementarea Agendei 2030 la nivel global de cele 21 de ținte care ar trebui să fie atinse la finalul anului 2020.

ONU – Adunerea Generală septembrie 2019

În cadrul dezbaterilor generale și în cadrul întâlnirii la nivel înalt pe implementarea Agendei 2030 ale celei de-a 74-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor

Unite, Președintele României, domnul **Klaus Iohannis**, a susținut miercuri, 25 septembrie, la New York, două **intervenții** în cadrul căreia a amintit de faptul că adaptarea la efectele negative ale schimbărilor climatice și atenuarea acestora fac parte din strategia mai amplă de dezvoltare durabilă la nivel național și global. A menționat că în România, documentul strategic, care va ghida acțiunea pe acest palier pentru următorii 12 ani este Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030. În alocuțiunea sa, domnul președinte a menționat nucleeele de dezvoltare durabilă în cadrul administrației și crearea unei coaliții a societății civile pentru dezvoltare durabilă, ca și instrumente pe care le avem în vedere pentru a amplifica eforturile noastre naționale în acest domeniu, și a amintit importanța rolului României de centru regional în domeniul dezvoltării durabile.

Tot în marja reuniunii, OCDE împreună cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP), Guvernul Columbiei și Guvernul României, prin intermediul Departamentului, a organizat la New York **evenimentul de lansare a Global Hub on the Governance for the SDGs**, în 25 septembrie 2019, eveniment de nivel înalt.

ONU – UNECE

Departamentul, împreună cu Ministerul Afacerilor Externe și Comisia Economică a ONU pentru Europa (UNECE), a organizat în 16 aprilie 2019 Conferința internațională *Agenda 2030: Partnerships for Sustainable Development*, la Palatul Parlamentului, cu participanți la nivel înalt din peste 40 de țări din Uniunea Europeană, Balcanii de Vest, Parteneriatul Estic și Asia Centrală. Evenimentul s-a desfășurat sub egida Președinției României la UE.

OCDE

Departamentul este punct focal pentru domeniul coerenței politicilor pentru dezvoltare durabilă.

Organizația Internațională a Francofoniei

Departamentul este punct focal pentru domeniul dezvoltării durabile.

Uniunea Europeană

Grupul de lucru privind implementarea Agendei 2030, al Consiliului UE

Competențele pentru elaborarea poziției României pentru Grupul de lucru al Consiliului UE pe tema implementării Agendei 2030 (GL2030), respectiv asumarea reprezentării României și implicit prezidarea acestuia pe perioada Președinției României la Consiliul UE au fost atribuite Departamentului.

În primul semestru al anului 2019, șeful Departamentului a prezidat și coordonat activitatea GL2030, România elaborând și obținând consensul pentru Concluziile Consiliului UE „*Către o Europă tot mai durabilă până în 2030*”, adoptate la 9 aprilie 2019. Documentul cuprinde 27 de articole care reafirmă angajamentul Uniunii Europene pentru susținerea Agendei 2030 și schițează un cadru prin care aceasta poate fi implementată, reiterând solicitarea statelor membre privind o strategie cuprinzătoare de implementare la nivelul UE. Tot în GL 2030 s-a adoptat și Documentul de lucru (issue paper) privind urmărirea implementării Agendei 2030 la nivel global și revizuirea formatului și a aspectelor organizatorice ale Forumului politic la nivel înalt al ONU privind dezvoltarea durabilă, care servește ca punct de plecare în cadrul negocierilor de la New York privind reforma HLPF.

Grup de experți privind finanțarea sustenabilă (TEG) al Comisiei UE

Comisia UE s-a angajat să prezinte o propunere legislativă, asigurând elaborarea treptată a unei taxonomii a UE pentru activitățile în materie de schimbări climatice, precum și pentru cele durabile din punct de vedere social și din punctul de vedere al mediului. Pentru elaborarea propunerii s-a înființat un grup de experți privind finanțarea sustenabilă (TEG), în care România este reprezentată de Ministerul Finanțelor și al Departamentului.

Workshop la Bruxelles

Pentru pregătirea Președinției la Consiliul UE, Departamentul, împreună cu Agenția de Dezvoltare Regională București-Ilfov a organizat pe 16 octombrie 2018 workshopul *Sustainability: The solution for Europe*, la Parlamentul European, cu participarea europarlamentarilor români și a reprezentanților organizațiilor din domeniu.

ESDN

Departamentul este punct focal pentru European Sustainable Development Network (ESDN), rețeaua administratorilor publici și al experților din domeniul dezvoltării durabile. Dorim să devenim membri acestei rețele importante.

EEAC

Departamentul este membru în grupul de lucru al European Environment and Sustainable Development Advisory Councils (EEAC).

PLAN DE ACTIVITATE

Conform Planului de activitate aferent anului 2019, Departamentul urmează să organizeze evenimentul *Împreună împotriva risipei alimentare*, respectiv Evenimentul de lansare al proiectului SIPOCA 613/127545, cu participare internațională.

În cea ce privește anul 2020, Departamentul a formulat următoarele planuri:

- organizarea de consultări cu actorii interesați la nivel național și local pentru asigurarea unui dialog constant și a elaborării de propuneri de eficientizare a proceselor, respectiv propuneri de politici publice bazat pe nevoile societății;
- elaborarea primului raport de dezvoltare durabilă, care urmează a fi prezentat de către Comitetul Interdepartamental Parlamentului României;
- asigurarea Secretariatului permanent al Comitetului Interdepartamental;
- program de sprijinire al Consiliului Consultativ;
- sprijinirea inițiativelor societății civile în domeniul dezvoltării durabile, facilitarea înființării Coaliției pentru dezvoltare durabilă;
- continuarea programului educațional pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă;
- organizarea de acțiuni/ proiecte pilot în domeniul educației, economiei circulare, combaterii risipei alimentare, schimbărilor climatice, cercetării, înverzirea zonelor urbane etc.;
- asigurarea eficienței și transparenței implementării SNDDR 2030, prin dezvoltarea Programului de comunicare, informare și conștientizare a publicului privind dezvoltarea durabile;
- promovarea programelor guvernamentale pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Totodată, având în vedere rezultatele obținute de România în domeniul dezvoltării durabile, la nivel național și regional, ținând cont de mandatul instituțional, Departamentul pentru dezvoltare durabilă va continua îndeplinirea funcției de reprezentare și promovare a imaginii României, respectiv a activităților conexe.

**Consilier de stat
László Borbély**